

HEDMARK OG OPPLAND STATSADVOKATEMBETER

Riksadvokaten
Postboks 8002 Dep.
0030 Oslo

RIKSADVOKATEMBETET	
J.nr:	201301335-8
16 SEPT. 2013	
Arkiv:	820.1
Saksbeh:	HST

Deres ref.
2013/01335-002 HST/ggr

Vår ref.
HOP 13-1535/2

Dato
12.09.2013

HØRINGSUTTALELSE – NOU 2013:9 ETT POLITI – RUSTET TIL Å MØTE FREMTIDENS UTFORDRINGER (POLITIANALYSEN)

Innledning

Det vises til riksadvokatens brev av 5. juli 2013 med frist til innen 13. september 2013 for avgivelse av høringsuttalelse vedrørende politianalysen.

Hedmark og Oppland statsadvokatembeter har gjennomgått utvalgets rapport, og det er liten tvil om at norsk politi står overfor en rekke utfordringer, og at tiden er moden for tiltak som kan bedre oppgaveløsningen og mer effektiv ressursbruk i politiet. Etter vår vurdering er det foretatt et grundig arbeid som gir godt grunnlag for de vurderinger og beslutninger som må tas ved utformingen av fremtidens politi.

Rapporten er omfattende og tar for seg utfordringer og forslag til løsninger på en rekke områder. Vi har konsentrert vår uttalelse til å omfatte noen hovedtemaer som særlig berører statsadvokatenes faglige ansvar for straffesaksbehandlingen i politiet.

Riksadvokaten har opplyst at det vil bli nedsatt en arbeidsgruppe for å utrede konsekvensene for Den høyere påtalemyndighet av uvalgets alternative distriktsmodeller. Vår høringsuttalelse vil således ikke berøre dette.

Etterforskning – beredskap

Utvalget anbefaler at det gjennomføres en strukturereform. Reformen har som formål å frigjøre ressurser til løsning av politiets kjerneoppgaver. Politiets kjerneoppgaver er definert til å omfatte opprettholdelse av alminnelig orden, forebygge og forhindre straffbare handlinger, beskytte borgerne og deres lovlydige virksomhet, og etterforske og straffeforfølge lovbrudd.

Postadresse:
Postboks 4457 Bedriftssenteret
2326 Hamar

Besøksadresse:
Østregate 61
Hamar

Telefon:
62 53 42 40

Telefaks:
62 53 42 49

E-post:
post.hop@statsadvokatene.no

I prop. 1 S (2012-2013) understrekes det at etterforskning er et satsingsområde i tiden fremover, jf proposisjonens side 100:

”En effektiv og velfungerende etterforskning utgjør et avgjørende fundament i det kriminalitetsforebyggende arbeidet. Framover skal det satses mer på etterforskning og etterforskningsledelse i politi- og lensmannsetaten. Gode etterforskningsmetoder skal implementeres i det praktiske politiarbeidet, og alle politidistriktene skal sikre stabilitet og erfaring på etterforskingssiden.”

Hedmark og Oppland statsadvokatembeter er enige i at politiets oppgaver bør spisses mot kjerneoppgavene, og at en endring i struktur og organisering må ta sikte på å frigjøre politikraft til dette. I den senere tid har vi imidlertid erfart en større oppmerksomhet på politiets oppgaver innenfor beredskap og sikkerhet, og at etterforskning med dagens bemanning har blitt skadelidende i politiets prioriteringer av oppgaver. En reform som frigjør ressurser forutsetter en bedre løsning av alle politiets kjerneoppgaver. I den prosessen er det viktig at det holdes nødvendig fokus på etterforskning og påtale, slik at frigjøring av ressurser ikke i hovedsak medfører styrking av det politioperative arbeid, men at også etterforskingstiljøene styrkes.

Spesialistmiljøer – andre straffesaker

Hedmark og Oppland statsadvokatembeter er enige i at det er behov for robuste spesialistmiljøer. Sterke fagmiljøer er viktig for å møte dagens kriminalitetsbilde.

Som utvalget påpeker er det imidlertid en utfordring å sikre tilstedeværelse av et kompetent og effektivt lokalt politi, og samtidig utvikle robuste spesialistmiljøer. Det er viktig at etterforskningen av hverdagskriminaliteten, arbeidet med de straffesaker som faller utenfor spesialistmiljøene, ikke glemmes. Behovet for kvalifisert etterforskningsledelse og gode etterforskingstiljøer er viktig også innenfor de områdene som ikke omfattes av spesialistmiljøene.

Oppbygging og styrking av spesialistmiljøer er nødvendig, men det må påses at dette ikke skjer på bekostning av gode lokale etterforskingstiljøer.

Statsadvokatenes fagledelse – behov for styrking

Statsadvokatene har ansvar for å føre tilsyn med straffesaksbehandlingen i politiet. Det hører inn under statsadvokatenes fagledelse blant annet å følge opp saksbehandlingstid, restanser og kvaliteten på politiets etterforskning og påtaleavgjørelser.

Utvalgets hovedanbefalinger for løsning av de utfordringer norsk politi står overfor, er økt vekt på kjerneoppgavene, ny struktur og organisering, forbedret styring og ledelse, samt bedre kvalitet og prestasjoner.

I alle disse leddene vil det etter vår vurdering være viktig med statsadvokatenes deltakelse, som en del av vårt overordnede faglige ansvar for straffesaksbehandlingen i politiet. En effektiv straffesaksbehandling med høy kvalitet, krever økt fagkompetanse og riktige prioriteringer. Statsadvokatene er her en viktig leverandør, og reformen innebærer etter vår vurdering behov for styrket fagledelse og tettere oppfølging fra statsadvokatenes side.

Utvalget peker blant annet på at det er stor variasjon i resultatene som oppnås i politiet, at det er svært liten oppfølging av resultater gjennom året og at det har begrenset konsekvens ikke å levere resultater. Videre er det påpekt at politiet som organisasjon ikke er dyktig nok til å utvikle og forbedre egen virksomhet. Utvalget mener at politiet må styrke sin prestasjonsledelse. Dette bør blant annet gjøres gjennom tydelighet på de resultater som forventes, jevnlig måling og oppfølging av oppnådde resultater.

Dette får etter vår vurdering også betydning for statsadvokatenes tilsyn med straffesaksbehandlingen. Et økt behov for kontroll og oppfølging av politiets resultatoppnåelse, medfører også et større fokus og behov for økt aktivitet i forhold til statsadvokatenes tilsyn ved inspeksjoner, faglig veiledning og annen virksomhet.

En gjennomføring av reformen medfører etter vår vurdering et behov for styrking av statsadvokatenes fagledelse, noe som vanskelig lar seg gjennomføre med dagens ressursituasjon i Den høyere påtalemyndighet. Styrking av fagmiljøene i politiet forutsetter en tilsvarende styrking av statsadvokatenes fagledelse.

Riksadvokaten har den overordnede faglige ledelse av straffesaksbehandlingen i politidistriktene og politiets særorganer. En styrking av ledelsen i politiet, både i Politidirektoratet og i politidistriktene, forutsetter da etter vår vurdering også en styrking av riksadvokatembetet og Den høyere påtalemyndighet for øvrig.

Regionmodellen – Region Øst

Utvalget foreslår et distrikt som strekker seg over et stort geografisk område, fra Trøndelag i nord til helt sør i Østfold. Hedmark og Oppland skiller seg fra Akershus og Østfold ved at de omfatter store geografiske områder med til dels spredt befolkning og store fjellområder. Det nye distriktet vil derfor omfatte områder med til dels ulike utfordringer i forhold til demografi, kriminalitetsbilde og beredskap, noe som gir et noe ulikt og stort kontrollspenn. Det er også spesielt at Stor-Oslo, med sine ressurser, blir liggende i midten av Region Øst.

Etter vår oppfatning bør man vurdere om andre inndelinger av Østlandet vil gi tilstrekkelig bærekraftige politidistrikter.

Arne Ingv. Dymbe

Iris Øsp Lydsdottir Storås